

Lublin, 8 czerwca 2020 r.

RIO – II – 600/7/2020

Pan Arkadiusz Filipek

Wójt Gminy

ul. Zamkowa 9

21-306 Czemierniki

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 6 lutego do 24 marca 2020 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Czemierniki. Protokół kontroli podpisano 22 kwietnia 2020 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze, co do których udzielono stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:

- *nieustaleniu stawek umarzania wartości niematerialnych i prawnych,*
- *ustaleniu zasady odpisywania z urzędu należności, których kwota jest mniejsza od czterokrotności dodatkowej opłaty pobieranej przez Poczta Polską za list polecony,*
- *ustaleniu nieprawidłowych zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do kont 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu”,*

- nieokreśleniu zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do kont 011 „Środki trwałe”, 013 „Pozostałe środki trwałe” i 020 „Wartości niematerialne i prawne”,
- ustaleniu – w opisie konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” – nieprawidłowych zasad rozliczania dotacji celowych i podmiotowych,
- nieokreśleniu zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej budżetu – str. 4 - 5 protokołu.

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- określenie stawki umorzeniowej wartości niematerialnych i prawnych,
- wyeliminowanie zapisów dopuszczających odpisywanie na koniec roku należności, których kwota jest mniejsza od czterokrotności dodatkowej opłaty pobieranej przez Poczta Polską za list polecony, w pozostałe koszty operacyjne, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 i art. 59 i 59a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),
- ustalenie zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do kont 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” w sposób umożliwiający ustalenie stanu poszczególnych dochodów i wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji,
- określenie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do wszystkich kont księgi głównej,
- ustalenie prawidłowych zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, mając na uwadze, że operacja uznania dotacji za wykorzystaną i rozliczoną nie może mieć miejsca w dniu jej przekazania, w związku z przepisami art. 126 ustawy o finansach publicznych,
- określenie zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej budżetu, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 lit. a oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.) i zgodnie z zasadami funkcjonowania kont, określonymi w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

1.2. *Niezgodność obrotów narastająco dziennika „ZFŚŚ” z obrotami zestawienia obrotów i sald na koniec 2018 r. – str: 6 protokołu.*

Zapewnić zgodność obrotów dziennika z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej, zgodnie z przepisami art. 14 ust. 1 i art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.3. *Ewidencjonowanie operacji na kontach nieuwjętych w zakładowym planie kont – str. 6 protokołu.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości. Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca dla potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji – uzupełniać go o konta zgodne co do treści ekonomicznej, zgodnie z przepisami § 20 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.4. *Dokonywanie wydatków na podstawie dowodów niesprawdzonych pod względem merytorycznym i niezatwierdzonych do wypłaty.*

Niezamieszczanie na dowodach księgowych wskazania miesiąca księgowania i podpisu osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach – str. 7, 19 - 20, 73-74, 77 protokołu.

Wydatków i zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie sprawdzonych dowodów księgowych, zawierających wskazanie miesiąca księgowania, podpis osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach i zatwierdzonych do zapłaty, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości w związku z przepisami art. 53 ust. 1 i art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

- 1.5. *Nieujmowanie – w księgach rachunkowych – rozrachunków z pracownikami z tytułu dokonywanych przez nich wydatków – str. 7 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczych, w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Ewidencjonować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

- 1.6. *Przypadki ewidencjonowania operacji z naruszeniem systematyki zapisów – str. 8 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

a) operacje dotyczące wpłaty dochodów kartą płatniczą ujmować:

- wpłata dochodów kartą płatniczą:

Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

- wpływ środków na rachunek budżetu:

* w ewidencji Urzędu Gminy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”,

Ma 141 „Środki pieniężne w drodze”,

* w ewidencji budżetu:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”

b) operacje dotyczące wpłat do kasy dochodów budżetowych ujmować :

- wpłata dochodów

Wn 101 „Kasa”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

lub Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (dochody nieprzypisane),

- odprowadzenie środków z kasy na rachunek bankowy:

Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,

Ma 101 „Kasa”,

- wpływ środków na rachunek bankowy:

* w ewidencji Urzędu Gminy

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”,

Ma 141 „Środki pieniężne w drodze”,

* w ewidencji budżetu

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.7. *Ujęcie – na koncie 800 „Fundusz jednostki” w 2018 r. – dochodów zrealizowanych (wykonanych) w 2017 r. – str. 8 protokołu.*

Na konto 800 „Fundusz jednostki” przebiegowały zrealizowane dochody budżetowe danego roku budżetowego, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., mając na uwadze przepisy § 3 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania

sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 z późn. zm.).

- 1.8. *Zaliczenie – w 2018 r. do przychodów Urzędu Gminy – dochodów zrealizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (z tytułu funduszu alimentacyjnego, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz nienależnie pobranych świadczeń za lata ubiegłe). Nieprawidłowe ewidencjonowanie operacji dotyczących wpływu dochodów zrealizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z tytułu z nienależnie pobranych świadczeń za lata ubiegłe – 9 - 11 protokołu.*

Do przychodów Urzędu Gminy zaliczać wyłącznie dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, w związku z przepisami § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zachowaniem porządku systematycznego, w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 15 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Operacje związane z realizacją przez GOPS dochodów budżetowych z tytułu nienależnie pobranych świadczeń za lata ubiegłe ujmować wyłącznie w księgach rachunkowych budżetu gminy:

- wpływ dochodów:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

- rozliczenie zrealizowanych dochodów (na podstawie sprawozdania Rb – 27 S):

Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

Ma 901 „Dochody budżetowe”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w Załączniku Nr 2 do powoływanego wyżej rozporządzenia.

Poinformować kierownika GOPS, że zrealizowane przez tę jednostkę kwoty odzyskanych, nienależnie wypłaconych zasiłków i świadczenia z lat ubiegłych podlegają wykazaniu w jej sprawozdaniu Rb – 27 S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej”.

- 1.9. *Nieprawidłowe sporządzenie zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej (w okresie październik - grudzień 2018 r. i styczeń 2019 r.) – str. 11 protokołu.*

Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej sporządzać zgodnie z przepisami art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zawierając w nim m.in. salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych i sumę obrotów za okres sprawozdawczy.

- 1.10. *Nieprzewodzenie ewidencji szczegółowej do konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” – str. 12 protokołu.*

Prowadzić ewidencję szczegółową do konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” – w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.11. *Przypadki nieterminowego regulowanie zobowiązań, skutkujące wystąpieniem na 31.12.2018 r. zobowiązań wymagalnych – str. 13 - 14 i 22 protokołu.*

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

- 1.12. *Wykazanie – na 31.12.2018 r. – nieprawidłowych sald na niektórych kontach analitycznych prowadzonych według podziałek klasyfikacji budżetowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Nieprzewodzenie do tego konta ewidencji analitycznej według urzędów skarbowych – str. 14 - 16 protokołu.*

W księgach rachunkowych dokonywać zapisów odzwierciedlający stan rzeczywisty, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający wykazanie na ich podstawie prawidłowych danych w sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”, w tym – z tytułu dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych oraz realizowanych przez urzędy skarbowe - zgodnie z danymi wynikającymi z informacji zamieszczonej w Biuletynie informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w związku z przepisami § 3 ust. 2 pkt 1 lit. b, pkt 2 lit. b i ust. 4 pkt 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Ewidencję analityczną do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” również według dłużników, zgodnie z zasadami jego funkcjonowania określonymi w Załączniku Nr 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.13. *Niebieżące ujęcie w księgach rachunkowych operacji przychodu wartości niematerialnych i prawnych. Jednorazowe umorzenie wartości niematerialnych i prawnych podlegających stopniowemu umorzeniu – str. 16 protokołu.*

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Wartości niematerialne i prawne, których wartość początkowa przekracza kwotę ustaloną w polityce rachunkowości umarzać drogą systematycznego, planowego rozłożenia ich wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji, w związku z przepisami zgodnie z przepisami art. 31 ust. 2 i art. 32 ust. 1 w związku z art. 33 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.14. Nieprawidłowe rozliczenie wpłaty podatnika niepokrywającej wszystkich zobowiązań – str. 17 - 18 protokołu.

Jeżeli na podatniku ciążyą koszty doręzonego upomnienia, dokonaną wpłatę zaliczać w pierwszej kolejności na poczet tych kosztów, stosownie do przepisów art. 62 § 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

1.15. Nieprawidłowości w gospodarce kasowej, polegające na:

- dokonywaniu zapisów w raportach kasowych bez dowodu księgowego,
- niepowiązaniu dowodów księgowych załączonych do raportu kasowego z tym raportem,
- niezamieszczaniu na dowodach źródłowych dokumentujących wypłatę gotówki z kasy daty jej odbioru,
- nieprzestrzeganiu terminów odprowadzenia na rachunek budżetu przyjętych do kasy środków – str. 19-20 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów źródłowych, zapewniając identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania na wszystkich etapach przetwarzania danych, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 2 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki z kasy zamieszczać datę tej operacji, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.

Przyjęte do kasy środki odprowadzać na rachunek budżetu w terminie wskazanych w przepisach wewnętrznych, mając na uwadze przepisy art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

1.16. Dokonywanie zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” niezgodnie z księgowością banku – str. 21 - 22 protokołu.

Zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” dokonywać na podstawie dokumentów bankowych, zachowując zgodność zapisów między jednostką a bankiem,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.17. Niezamieszczanie daty na niektórych dokumentach wpływających do Urzędu – str: 22 - 23, 58, 66, 91 protokołu.

Na każdej wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji o charakterze finansowym lub mającej wpływ na gospodarkę finansową gminy umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę jej wpływu do Urzędu Gminy, zgodnie z przepisami § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

1.18. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości Urzędu Gminy oraz obsługiwanych jednostek gminy, polegające na:

- niezamieszczeniu – na niektórych sprawozdaniach Rb-27S, Rb-28S, Rb-27ZZ i Rb-N wymaganych podpisów i daty sporządzenia oraz podpisaniu sprawozdań jednostek obsługiwanych przez dyrektorów tych jednostek,
- sporządzeniu odrębnych sprawozdań jednostkowych Rb-N Urzędu i organu,
- niewykazaniu - w sprawozdaniach Rb – 28 S i Rb – Z za 2018r. - zobowiązań wymagalnych (w kwocie 1.866,24 zł),
- zawyżeniu – w sprawozdaniu Rb-N za 2018r. Urzędu – kwoty gotówki i depozytów (o 10,58 zł) – str: 23-27 protokołu.

Jednostkowe sprawozdania budżetowe i sprawozdania w zakresie operacji finansowych Urzędu i jednostek obsługiwanych sporządzać prawidłowo pod względem formalnym, zgodnie z – odpowiednio - przepisami § 9 ust. 1, § 14 ust. 1 i 6 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 10 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), w tym podpisywać sprawozdania obsługiwanych jednostek, w związku z przepisami art. 10 c ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713).

Sporządzać jednostkowe sprawozdania Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych”, obejmujące swym zakresem zarówno urząd jak i organ, stosownie do przepisów § 4 ust. 2 cytowanego rozporządzenia.

W jednostkowych sprawozdaniach budżetowych wykazywać dane wynikające z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych jednostki, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Jednostkowe sprawozdania Rb-N i Rb – Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, mając na uwadze przepisy § 2 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik Nr 9 do tego rozporządzenia.

1.19. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdań finansowych, sporządzonych za 2018 r., polegające na:

- wykazaniu – w bilansie z wykonania budżetu – zobowiązań długoterminowych jako krótkoterminowych (w wys. 225.000 zł),
- niewykazaniu – w bilansie Urzędu Gminy – wartości gruntów stanowiących własność gminy i przekazanych w użytkowanie wieczyste – str. 28 - 29 protokołu.

W sprawozdaniach finansowych – bilansie Urzędu Gminy i bilansie z wykonania budżetu gminy – wykazywać dane wynikające z ksiąg rachunkowych, ujmując w nich wszystkie informacje, w zakresie ustalonym we wzorach sprawozdań, stanowiących Załączniki Nr 5 i 7 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z przepisami § 23 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 tego rozporządzenia, mając na uwadze, że zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości.

1.20. Zinventaryzowanie – na 31 grudnia 2018 r. – należności od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe niewłaściwą metodą – str. 34 protokołu.

Inwentaryzację należności od kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe, przeprowadzać drogą uzyskania potwierdzenia prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Nieuregulowanie prawnej formy władania gminnymi gruntami przez gminne jednostki organizacyjne – str. 37, 46 protokołu.

Uregulować formę władania gruntami gminnymi, wskazanymi w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 18 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65 z późn. zm.).

2.1.2. Niesprawdzanie/nieprawidłowe sprawdzanie deklaracji na podatek od nieruchomości, o czym świadczy:

- *przeniesienie obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości z właściciela nieruchomości na ich posiadacza i dwukrotne opodatkowanie podatkiem od nieruchomości tych samych gruntów,*
- *opodatkowanie gruntów i budynków, należących do przedsiębiorcy, stawką dla „gruntów pozostałych” i „budynków pozostałych”, mimo niezbrania dowodów uzasadniających jej zastosowanie oraz nieopodatkowanie części gruntów i budynków tego podatnika,*
- *wykazanie – w deklaracji na podatek od nieruchomości - gruntów niezgodnie z ewidencją geodezyjną (zwolnionych ustawowo) – str. 40 - 42 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, w tym wypełnienia jej w sposób niekompletny – wzywać podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U z 2020 r. poz. 276 z późn. zm.).

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać właściciela nieruchomości, stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), a ich posiadacza – wyłącznie w sytuacjach wskazanych w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.

Grunty i budynki, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawek dla tych kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 oraz art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit a oraz pkt 2 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.3. Nieprawidłowe sporządzenie deklaracji na podatek od nieruchomości przez Urząd Gminy na 2018 r., przez:

- *niewykazanie powierzchni oddanych w najem lokali mieszkalnych – niestanowiących odrębnych nieruchomości – zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy,*
- *niewykazanie gruntów i budynków hydroforni i oczyszczalni, stanowiących własność gminy,*

- ustawowo zwolnionych z podatku od nieruchomości,*
- *wykazanie – niepodlegających opodatkowaniu -gruntów zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych oraz gruntów i budynków zajętych na potrzeby organów gminy – jako zwolnionych ustawowo,*
  - *wykazanie powierzchni gminnego lokalu i gruntu, będących w posiadaniu gminnej jednostki organizacyjnej – str. 42, 43 protokołu.*

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, w szczególności:

- wykazywać powierzchnię oddanych w najem gminnych lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a powołanej ustawy,
- nie wykazywać przedmiotów wyłączonych z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 2 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w tym gminnych gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr”, zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych w rozumieniu przepisów o drogach publicznych oraz nieruchomości lub ich części zajętych na potrzeby organów jednostek samorządu terytorialnego (art. 2 ust. 3 pkt 3 i 4)
- nie wykazywać gruntów i budynków stanowiących własność gminy a będących w posiadaniu jednostki organizacyjnej, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy.

2.1.4. Niewyegzekwowanie informacji o nieruchomościach od podatnika zwolnionego z tego podatku uchwałą Rady Gminy – str. 45 protokołu.

Podatników, korzystających ze zwolnień z podatku od nieruchomości wprowadzonych uchwałą Rady Gminy, którzy nie wywiązali się z obowiązku złożenia informacji o nieruchomościach wzywać do ich złożenia, w związku z przepisami art. 6 ust. 6 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 3 pkt 5 i art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP rzetelnych danych.

2.1.5. Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości gruntów niezgodnie z ewidencją geodezyjną – str. 46, 47 protokołu.

Grunty opodatkowywać na podstawie danych wynikających z ewidencji

geodezyjnej, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1 pkt 1 i art. 5 ust. 1 pkt 1 a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.6. Przypadki niewystawiania upomnień i tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe – str. 49, 50 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 i art. 26 § 1z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 4 ust. 1 i § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1483).

2.1.7. Wystawianie decyzji wymiarowej na podatek rolny na nieżyjącego podatnika oraz dokonywanie na jej podstawie przypisu podatku – str. 45 protokołu.

Decyzje wymiarowe wystawiać i doręczać podatnikom wskazanym w przepisach art. 3 ust. 1 ustawy o podatku rolnym. Przypisu podatku dokonywać na podstawie doręczonej stronie decyzji, w związku z przepisami § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) i art. 133 § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 21 § 1 pkt 2 i art. 212 tej ustawy.

W przypadku ustalenia, że podatek nie żyje, nieuregulowane zaległości podatkowe dochodzić od spadkobierców, po wydaniu i doręczeniu im decyzji o zakresie odpowiedzialności poszczególnych spadkobierców, stosownie do przepisów art. 100 § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze art. 1025 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 z późn. zm.).

2.1.8. Wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie wniosku niezawierającego adresu zamieszkania pełnomocników – str. 58 protokołu.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawać na podstawie wniosków zawierających informacje wymagane przepisami art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).

2.1.9. Niewydanie decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w sytuacji niewniesienia przez przedsiębiorcę opłaty dodatkowej – str. 58 - 59 protokołu.

Wydawać decyzje stwierdzające wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do wniesienia opłaty za korzystanie z zezwolenia nie wniesie raty opłaty określonej w art. 11¹ust. 2 albo ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, powiększonej o 30% tej opłaty, stosownie do przepisów art. 18 ust. 12b tej ustawy w związku z art. 162 § 1 pkt 1 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256).

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieprawidłowe ustalenie okresów pracy uprawniających pracowników do nagrody jubileuszowej, skutkujące nieterminowym jej wypłaceniem – str. 62 - 63 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282). Nagrodę jubileuszową wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, nie wcześniej niż w dniu upływu okresu uprawniającego do nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.).

2.2.2. Wypłacenie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za niewłaściwą liczbę dni niewykorzystanego urlopu, co skutkowało wypłaceniem ekwiwalentów w zaniżonej wysokości (łącznie o 703,36 zł) – str. 64 protokołu.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ustalać i wypłacać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu, stosownie do przepisów art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 z późn. zm.). Przy ustalaniu ilości dni niewykorzystanego urlopu w wymiarze proporcjonalnym, przyjmować kalendarzowy miesiąc pracy odpowiadający 1/12 wymiaru urlopu przysługującego pracownikowi na podstawie art. 154 § 1 i § 2 Kodeksu pracy, zaokrąglając niepełny kalendarzowy

miesiąc pracy w górę do pełnego miesiąca, stosownie do przepisów art. 155^{2a} § 1 i 2 tej ustawy.

Wypłacić byłym pracownikom niedopłacone kwoty.

2.2.3. Nieprawidłowe ustalenie średniorocznej liczby etatów nauczycieli kontraktowych w 2019 r. – str. 68 - 70 protokołu.

Przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli uwzględniać liczbę etatów nauczycieli w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania, zgodnie z przepisami § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.).

2.2.4. Przyjęcie - do podstawy odliczeń wynagrodzenia nauczycieli za czas strajku – tzw. dodatku wiejskiego oraz odliczenie wynagrodzenia za niewłaściwą liczbę dni – str. 71 - 72 protokołu.

Do podstawy odliczeń wynagrodzenia nauczycieli za okres strajku przyjmować składniki wynagrodzenia wskazane w przepisach art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215), w związku z przepisami art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 123), nie uwzględniając w tej podstawie dodatku, o którym mowa w art. 54 ust. 5 Karty Nauczyciela, w związku z art. 30. ust. 1 pkt 4 tej ustawy. Odliczeń dokonywać za faktyczny okres strajku, mając na uwadze przepisy art. 94 pkt 5 Kodeksu pracy.

Skorygować kwoty odliczeń wynagrodzenia nauczycieli za czas strajku.

2.2.5. Nieprzyznanie lub przyznanie dodatku za wysługę lat nauczycielom przed nabyciem do niego prawa – str. 72 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających nauczyciela do dodatku za wysługę lat wliczać okresy poprzedniego zatrudnienia we wszystkich zakładach pracy oraz inne udowodnione okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, zgodnie z przepisami § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli,

ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 416 z późn.zm.). Dodatek ten przyznawać w wysokości 1% wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok pracy i wypłacać w okresach miesięcznych poczynając od czwartego roku pracy, zgodnie z przepisami art. 33 ust. 1 Karty Nauczyciela, mając na uwadze przepisy art. 39 ust. 1 tej ustawy.

2.2.6. Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa wydatków z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego – str. 77 protokołu.

Wydatki związane z kosztami postępowania egzekucyjnego klasyfikować do § 4430 „Różne opłaty i składki”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą Załącznik Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

2.2.7. Niejednoznaczne opisanie – w przedmiocie zamówienia na odbiór odpadów komunalnych w 2019r. – sposobu zagospodarowania odpadów odebranych z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz niepodanie rodzaju odpadów, których nie może zagospodarować wskazany Zakład Zagospodarowania Odpadów – str. 80 protokołu.

Przedmiot zamówienia opisywać w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie ofert, stosownie do przepisów art. 29 ust. 1 w związku z art. 36 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843).

2.2.8. Dokonanie zwrotu wadium – wniesionego w pieniądzu w postępowaniu o zamówienie publiczne – bez odsetek wynikających z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, bez pomniejszenia o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew – str. 83 protokołu.

Wnoszone w pieniądzu – przez wykonawców zamówień publicznych – wadia, zwracać wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym były one przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę, stosownie do przepisów art. 46 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.3. W zakresie dotacji:

2.3.1. Przypadki nieterminowego przekazania transz dotacji – str. 86, 89 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

2.3.2. Przyjęcie sprawozdania z wykonania zadania publicznego w zakresie kultury fizycznej sporządzonego złożonego na niewłaściwym wzorze – str. 89 protokołu.

Egzekwować od podmiotów realizujących zadania publiczne w trybie otwartego konkursu ofert złożenie sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik Nr 5 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057), w związku z przepisami § 1 pkt 5 tego rozporządzenia.

3. W zakresie długu publicznego:

3.1. Zaciągnięcie kredytów przed uzyskaniem oraz bez uzyskania opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości ich spłaty (odpowiednio w 2017 i 2018 r.) – str. 92 protokołu.

W przypadku ubiegania się o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90 ustawy o finansach publicznych, występować o opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki, stosownie do przepisów art. 91 ust. 2 tej ustawy.

3.2. Ujęcie w 2019 r. w wieloletniej prognozie finansowej nieprawidłowych danych w zakresie wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji oraz wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2019 – 2024 – str. 95, 97 - 103 protokołu.

W wieloletniej prognozie finansowej wykazywać realistyczne dane, zgodnie z przepisami art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Czemierniki